

Veritas⁺

Tror vi fortsatt på synd ...

Eller har vi bare sluttet å
snakke om den?

Tom Arne Møllerbråten





*«Synd. Skyld. Anger. Bot.
Tilgivelse. Frelse. Nåde. Få ord
har mistet så mye makt over oss
på så kort tid som disse. De
høres ut som låneord fra et
annet språk.»*

(Bjørn Stærk, ateist og forfatter)

Har kristne sluttet å snakke om synd fordi ...

- Folk ikke forstår hva vi snakker om?
- Folk blir skremt av å høre om synd?
- Vi vil heller snakke om mer oppbyggelige ting?
- Vi vet ikke hvordan vi skal snakke om det lenger?
- Vi har dårlige erfaringer fra tidligere?
- Vi ikke lenger tror på synd?



«Syndsbegrepet er noe religiøse mennesker bruker for å skremme, true eller stemple andre mennesker.»
(Fra VG-debatt)



“DU ER EN SYNDER SOM FORTJENER Å DØ!”



Når vi snakker om synd, må vi huske:

Om jeg taler med menneskers og englers tunger, men ikke har kjærlighet, da er jeg bare drønnende malm eller en klingende bjelle. Om jeg har profetisk gave, om jeg kjenner alle hemmeligheter og eier all kunnskap, om jeg har all tro så jeg kan flytte fjell, men ikke har kjærlighet, da er jeg intet. (1 Kor 13,1-2)



Hva er synd?

Kirken
stempler
alt som er
moro som
synd





“Det finnes ingen synd!”

Finnes det ingen synd?

- Hva skal vi da kalle alle de onde handlingene mennesker gjør mot hverandre?



Mange ønsker
å tegne en
strek mellom
oss og de som
er verre enn
oss



Hva kan skje når vi snakker om synd?

- A har alltid følelsen av at hun gjør noe galt, så hun lar seg automatisk trykke enda lenger ned i stolen når hun hører om synd.
- B har alltid fått høre at han er helt unik og elsket uansett, så han skjønner ikke problemet. Gud er jo bare kjærlighet.
- C har gjort noe galt han angres på, og lengter etter å høre om han vil bli tilgitt av Gud. Samtidig føler at han blir fordømt av de andre i salen.
- D kan ikke komme på at hun har gjort noe særlig galt, men hun vet at D har gjort noe galt, så hun håper denne forkynnelsen treffer D skikkelig.
- E er full av skamfølelse for å være den han er. Syndsforkynnelsen treffer ham og han føler at alt ved ham er feil.
- F føler seg ikke som noen stor synder. Hun er i hvert fall ikke verre enn de andre i denne salen.
- G blir mishandlet av mannen sin og hun lurer på om Gud ser på henne som en like stor synder som mannen. Er Gud så urettferdig?

TRE VIKTIGE POENG:

- Hvis vi først og fremst fokuserer på menneskene som syndere, går vi glipp av hva mennesket er for noe.
- Hvis vi lar være å fokusere på menneskene som syndere, tar vi verken Gud eller menneskene på alvor.
- Hvis vi først og fremst fokuserer på synd som moralske handlinger, går vi glipp av hva synd egentlig er.

“Jeg er et menneske, intet menneskelig er meg fremmed.”

(Den romerske forfatteren Terents)

Hva er da et menneske?

Skapt i Guds bilde: Mennesket i fire relasjoner

1. CREATED MAN

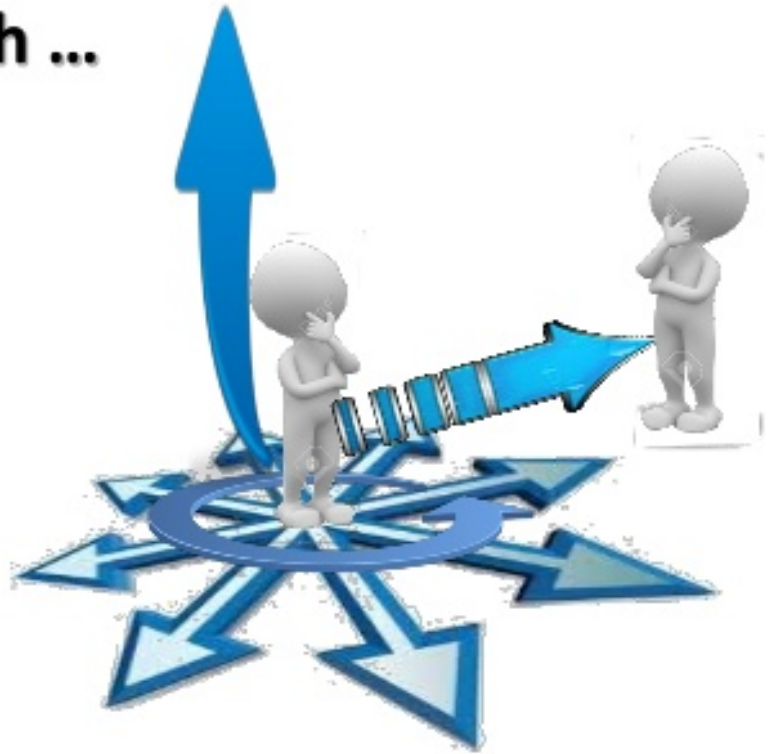
Man's relationship with ...

↪ **God ...**

↪ **Man ...**

↪ **Himself ...**

↪ **Creation ...**



Felles erfaring:

Vi vet mange ganger hva som er rett å gjøre, likevel gjør vi det ikke.

Alle religioner og filosofier snakker om hva som er rette og gale handlinger, men ingen mennesker handler likevel bare rett.

Synd er det som ødelegger disse fire relasjonene

1. CREATED MAN

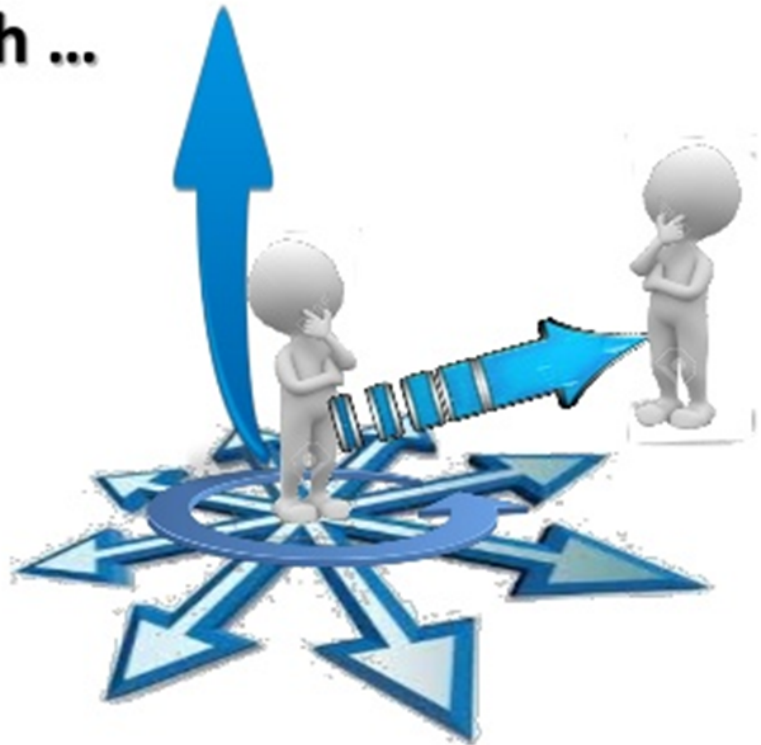
Man's relationship with ...

↪ **God ...**

↪ **Man ...**

↪ **Himself ...**

↪ **Creation ...**



Hvilke bud skal du holde?

Å elske = Relasjon

Du skal elske Herren
din Gud av hele ditt
hjerte og av hele din
sjel og av all din
forstand.

Du skal elske din neste
som deg selv.

Test deg selv på:

Alt dere vil at andre skal gjøre mot dere, det skal også dere gjøre mot dem. For dette er loven og profetene. (Matt 7,12)

Hvor lenge vil du klare dette?

Gud identifiserer seg med menneskene

- Det dere gjorde mot én av disse mine minste søsken, har dere gjort mot meg.
- Det dere ikke gjorde mot én av disse minste, har dere heller ikke gjort mot meg.

Matt 25,31-46



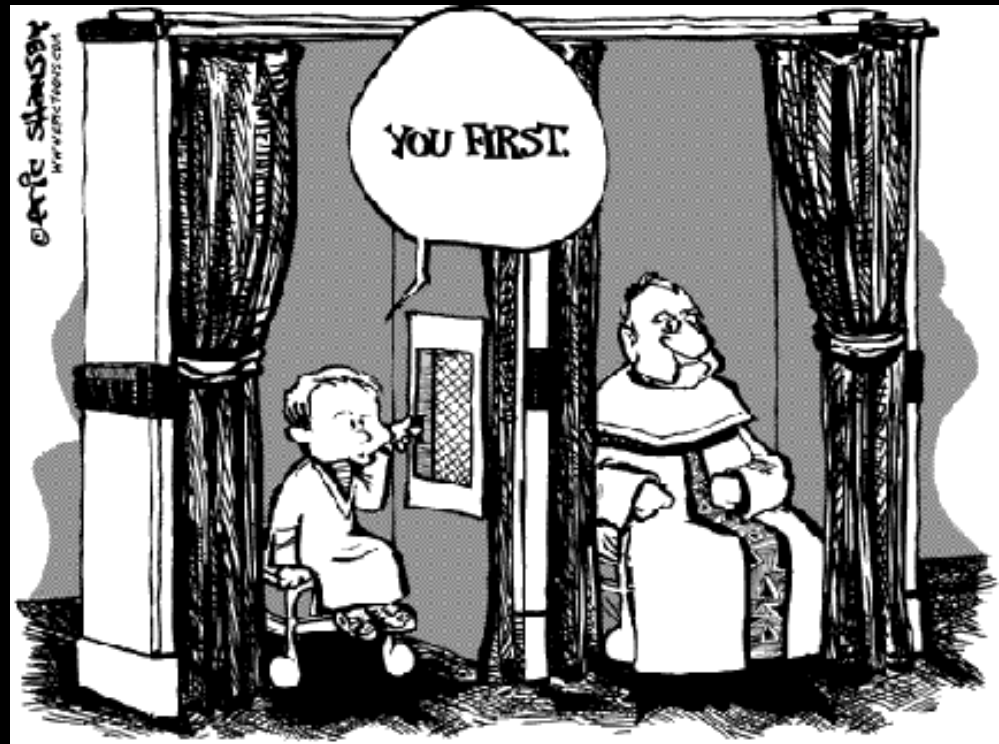


«Når kristne sier at noe er synd, sier de ikke at de har en enkel løsning på det. De setter bare navn på problemet. De trekker en strek fra deg og meg til noen andres lidelse og sier at de henger sammen. [...] Med en slik forståelse av synd blir det umulig å leve syndfritt.»

(Bjørn Stærk, ateist og forfatter)

Sier vi at vi ikke har synd, da bedrar vi oss selv, og sannheten er ikke i oss. (1 Joh 1,8)

- Men dersom vi bekjenner våre synder, er han trofast og rettferdig, så han tilgir oss syndene og renser oss for all urett. (1 Joh 1,9)



Her er det ingen forskjell, for alle har syndet og mangler Guds herlighet. Men ufortjent og av hans nåde blir de kjent rettferdige, frikjøpt i Kristus Jesus.

(Rom 3,22-24)

Hvis vi slutter å snakke om synd, tar vi ikke den krenkede på alvor

FOR LITE

Synd er det som tar verdien fra:

- meg selv
- andre mennesker
- en verden Gud har skapt god
- Gud

FOR MYE

Synd er det som gjør:

- meg selv til Gud
- andre mennesker til Gud/guder
- det skapte (ting, naturen, etc.) til Gud
- alt annet til Gud enn Gud selv

Magnus Malm

Fordi vi tror det menneskelige er syndig, må vi ta avstand fra det. Men menneskelighet er ikke synd, og all synd er i bunn og grunn umenneskelig og bare egnet til å bryte det sant menneskelige ned.



Hvor bra er det å være
menneske?

Og Ordet [Gud] ble menneske

og tok bolig iblant oss,

og vi så hans herlighet,

en herlighet som den enbårne Sønn

har fra sin Far,

full av nåde og sannhet.

Joh 1,14

For så høyt har Gud elsket verden at han ga sin Sønn, den enbårne, for at hver den som tror på ham, ikke skal gå fortapt, men **ha evig liv**. Gud sendte ikke sin Sønn til verden for å dømme verden, men **for at verden skulle bli frelst ved ham**.

Joh 3,16-17

“Hvis du spiller feil en gang til, slår jeg deg.”



Man kan bli så opptatt av å ikke spille feil, at man ikke klarer å leve seg inn i musikken. Man kan bli så opptatt av å leve feilfritt, at man blir redd for å leve.

Rosenius (1800-tallet)

Mener du at en oppriktig kristen aldri behøver å kjenne sin onde natur, aldri ha noen fristelser å kjempe mot og aldri oppleve sin svakhet, men alltid være sterk og hellig? **Det stemmer dårlig med den erfaring som troende mennesker opp gjennom tidene har gjort.** Erfaringen viser at de sterkeste kan bli de svakeste. De kan fanges av synden, de kan bli overrumplet og falle. De kan få fristelser å slåss med livet igjennom, og føle seg som treller under dem. Men samtidig er de like troende og oppriktige som før. De er like benådede og rettferdige for Gud. Kraften er avhengig av Gud, og det er han som avgjør hvor mye man skal få.

Rosenius (1800-tallet)

Alle troende må altså slepe på den jernlenke som heter 'dette legeme som er viet døden', og på alt det som det fører med seg av synd og svakhet, likegyldighet og tvil, forsømmelse og treghet. **Dessuten har hver og en 'sin byrde å bære', sin spesielle svakhet eller fristelse.** En har et heftig og vanskelig humør som koster ham mye kamp og skaffer ham mye besvær. En annen har et så utpreget anlegg for gjerrighet at de timelige bekymringene aldri unner ham noen ro. En tredje har sin fristelse på det erotiske området, en fjerde har sine tvil å kjempe med, osv. I tillegg kommer det at forholdene i hjemmet vårt eller mennesker vi får med å gjøre, kan få oss til å kjenne enda mer på det onde som bor i oss.

Det gode som jeg vil, gjør jeg ikke, men det onde som jeg ikke vil, det gjør jeg. Men gjør jeg det jeg ikke vil, er det ikke jeg som gjør det, men synden som bor i meg. (Rom 7,19-20)

Jeg er mer enn min synd!

Jeg er ikke min synd!

Men jeg er også en synder som trenger tilgivelse.

Joh 1,29

Dagen etter ser han Jesus komme gående mot seg, og han sier: «Se, Guds lam, som bærer bort verdens synd!

Frelse handler ikke bare om tilgivelse for synd

- Men nyskapelse, oppreisning og relasjonsfornyelse

Synd og selvfølelse – og skam